

„INKUBATORY TRANZYJCJI. SZKOŁA JAKO PRZESTRZEŃ DO ROZWOJU ZAWODOWEGO UCZNIÓW”

kurs e-learningowy dostępny w terminie od **16 IX do 30 XI 2024 r.**

- 1** **Autorzy:** Małgorzata Jas, Izabela Juskiewicz.
- 2** **Adresaci kursu:** nauczyciele I, II, III etapu edukacyjnego, psycholodzy, pedagodzy oraz specjaliści z zakresu doradztwa zawodowego.
- 3** **Zasady rekrutacji:** Rekrutacja prowadzona jest przez stronę www.szkolenia.ore.edu.pl. Zgłoszenia indywidualne. Szczegółowe zasady rekrutacji, w tym warunki, jakie powinien spełniać kandydat do udziału w kursie oraz procedury rekrutacji dostępne są na ww. stronie.
- 4** **Cele i efekty kursu**
  - 4.1. Cele ogólne:**
    - Zapoznanie uczestników z założeniami, planem realizacji i zakładanymi efektami programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy realizowanego w latach 2023–2026, w tym z założeniami szkoleń pn. „Inkubatory tranzycji. Szkoła jako przestrzeń do rozwoju zawodowego uczniów” realizowanego w ramach programu.
    - Przygotowanie nauczycieli do efektywnego wsparcia uczniów w procesach tranzycji prowadzonych długofalowo do aktywności na rynku pracy.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

- Zapoznanie z możliwościami wykorzystania przestrzeni edukacyjnej do eksperymentowania zawodowego i doświadczania różnych sytuacji zawodowych.
- Doskonalenie umiejętności komunikacji, w tym prowadzenia rozmów rozwojowych, w szczególności z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami
- Aktualizacja wiedzy dotycząca rynku pracy i doskonalenie umiejętności wspierania rozwoju uczniów ku aktywności zawodowej.
- Zwiększenie katalogu narzędzi dydaktycznych i doskonalenie ich wykorzystania w pracy z uczniami.

4.2. Cele szczegółowe:

Uczestnik/uczestniczka po realizacji kursu:

- Rozumie, czym jest tranzycja i planuje swoją rolę we wsparciu uczniów w procesach tranzycji, w szczególności uczniów z niepełnosprawnościami i innymi barierami.
- Potrafi wykorzystywać przestrzeń edukacyjną do twórczej i rozwojowej aktywności o charakterze zawodoznawczym.
- Dobiera formy komunikacji do potrzeb odbiorcy, tworzy pozytywną atmosferę wspierającą rozwój, wykorzystuje różnorodne techniki w celu wzmocnienia przekazu
- Wykorzystuje strategie UDL do pełniejszego wsparcia uczniów w rozwoju.

5

Efekty kursu:

Zwiększenie świadomości nauczycieli w zakresie tranzycji uczniów na rynek pracy. Udoskonalenie umiejętności komunikacyjnych nauczycieli we współpracy z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Wzbogacenie warsztatu pracy nauczycieli w narzędzia dydaktyczne wspierające działania o charakterze zawodoznawczym.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Za życiem

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

6

Organizacja kursu:

Kurs „Inkubatory tranzycji. Szkoła jako przestrzeń do rozwoju zawodowego uczniów”, realizowany w formule e-learningowej na platformie Moodle Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, ma charakter samokształceniowy. Obejmuje łącznie **6 godz. dydaktycznych w podziale na 5 modułów tematycznych**, Moduł 1, 2, 3, 4 po jednej godzinie dydaktycznej (45 minut) i Moduł 5 dwie godziny dydaktyczne (2 x 45 minut).

W każdym module uczestnicy mają dostęp do różnorodnych materiałów edukacyjnych. Uczestnicy mogą je przeglądać i uczyć się w dowolnym czasie.

7

Zakres tematyczny obejmujący wszystkie części kursu:**Moduł 1.**

Przestrzeń edukacyjna we wspieraniu tranzycji – w drodze do zawodowych przestrzeni przyszłości (1 godz. dyd., czyli 45 minut.).

Moduł 2.

Rozmawiać, ale jak? Metody i techniki wspierające komunikację każdego nauczyciela z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami w procesie tranzycji (1 godz. dyd.).

Moduł 3.

Polskie zawody przyszłości. Od branżówki do studiów wyższych. Otwarte perspektywy edukacyjne i zawodowe zgodne z indywidualnymi potrzebami (1 godz. dyd.).

Moduł 4.

Projektowanie aktywności na lekcjach ukierunkowane na procesy tranzycyjne w oparciu o UDL w edukacji (1 godz. dyd.).

Moduł 5.

Ścieżki tranzycji, czyli jak pracować z boxem tranzycyjnym (2 godz. dyd.).

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

8.1. Moduł 1. Przestrzeń edukacyjna we wspieraniu tranzycji – w drodze do zawodowych przestrzeni przyszłości.**Cele szczegółowe**

Uczestnik/uczestniczka:

- Zna zastosowanie podstaw ergonomiki, psychologii społecznej i neurodydaktyki w aranżacji przestrzeni architektonicznej i fizycznej sali lekcyjnej / szkoły.
- Rozumie konieczność zapewnienia dostępności, w szczególności dostępności architektonicznej, jako spełnienie wymogu prawnego i realizacji prawa każdego ucznia, w tym ucznia z niepełnosprawnością, do równego traktowania w systemie edukacji.
- Wyjaśnia, dlaczego aranżację przestrzeni szkolnej określa się mianem „trzeciego pedagoga” i „ukrytego programu dydaktycznego”.
- Zna i potrafi zastosować w projektowaniu i (re)aranżacji przestrzeni klasy / szkoły i otoczenia zasady zrównoważonego rozwoju, dostrzega ich związek z teorią *work balance* i dobrostanem.
- Planuje zmiany w aranżacji przestrzeni edukacyjnej, wykorzystując wiedzę o trendach w projektowaniu przestrzeni przyszłości oraz przykłady dobrych praktyk ze szkół polskich i zagranicznych.

Realizowane treści szczegółowe:

- Część 1. Przestrzeń jako „trzeci pedagog” i „ukryty program dydaktyczny” – aranżacja sali / szkoły w kontekście najnowszej wiedzy z zakresu ergonomiki i psychologii społecznej oraz polityki zrównoważonego rozwoju – 15 minut.
- Część 2. Dostępność architektoniczna jako wymóg prawny obowiązujący jednostki systemu oświaty oraz gwarancja równego traktowania każdego

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

ucznia, w tym ucznia z niepełnosprawnością – 15 minut.

- Część 3. Przykłady dobrych praktyk – aranżacja przestrzeni szkolnej wspomagająca procesy tranzycji uczniów – 15 minut.

Metody i formy pracy: treści modułu, filmy i opracowania (hiperłącza); praca indywidualna.

8.2. Moduł 2. Rozmawiać, ale jak? Metody i techniki wspierające komunikację każdego nauczyciela z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami w procesie tranzycji (w szczególności: techniki coachingowe mentoring, mapy kompetencji, afirmacje, ETR).

Cele szczegółowe

Uczestnik/uczestniczka:

- Aktualizuje wiedzę dotyczącą komunikacji interpersonalnej, aktywnego słuchania, pytań otwartych w komunikacji, technik wizualnych i multisensorycznych, wykorzystania technologii.
- Wykorzystuje w pracy z uczniami w procesie tranzycji poznane metody i narzędzia (w szczególności: techniki coachingowe, mentoring, afirmacje, ETR) – buduje bezpieczne środowisko kontaktów indywidualnych z uczniem i współpracy z grupą zróżnicowaną.

Realizowane treści szczegółowe:

- Część 1. Rozmawiać, ale jak? Model komunikacji otwierającej – 15 minut.
- Część 2. Metody i narzędzia wspierające komunikowanie się z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – 15 minut.
- Część 3. Dobre praktyki w komunikowaniu się, modele rozmów o charakterze doradczym – wspierającym – 15 minut.

Metody i formy pracy na zajęciach: treści modułu, filmy i opracowania (hiperłącza); praca indywidualna.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Za życiem

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

8.3. Moduł 3. Polskie zawody przyszłości. Od branżówki do studiów wyższych. Otwarte perspektywy edukacyjne i zawodowe zgodne z indywidualnymi potrzebami

Cele szczegółowe

Uczestnik/uczestniczka:

- Zna trendy na polskim rynku pracy, identyfikuje zawody, które będą najbardziej pożądane w przyszłości, w tym nowe i rozwijające się branże.
- Dostrzega różnorodność ścieżek edukacyjnych, od szkół branżowych po studia wyższe, które przygotowują do zawodów przyszłości.
- Dobiera narzędzia i zasoby edukacyjne przydatne w pracy z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami nad ich rozwojem zawodowym.
- Planuje adekwatne do specyfiki konkretnych uczniów strategie, które mogą pomóc im w podejmowaniu inicjatywy i samodzielnym kształtowaniu swojej ścieżki zawodowej.

Realizowane treści szczegółowe:

- Część 1. Polskie zawody przyszłości, czyli potrzeby rynków pracy od lokalnego do ogólnopolskiego – 10 minut.
- Część 2. Ścieżki edukacyjne a indywidualne potrzeby, zintegrowane wsparcie nauczycieli w tranzycji uczniów na rynek pracy – 20 minut.
- Część 3. Inspiracje rozwojowe – doświadczaj, eksperymentuj, angażuj, możliwości zawodowe w środowisku szkolnym – 15 minut.

Metody i formy pracy na zajęciach: treści modułu, filmy i opracowania (hiperłącza); praca indywidualna.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

8.4. Moduł 4. Projektowanie aktywności na lekcjach ukierunkowane na procesy tranzycyjne w oparciu o UDL w edukacji

Cele szczegółowe

Uczestnik/uczestniczka:

- Zna genezę Uniwersalnego Projektowania w Edukacji (Universal Design for Learning) oraz ramy prawne dostępności w polskim systemie oświaty.
- Zna i stosuje główne i szczegółowe zasady UDL w planowaniu i realizacji procesu nauczania–uczenia się uczniów oraz działań z zakresu doradztwa zawodowego w grupach zróżnicowanych.
- Korzysta z materiałów opartych na UDL dostępnych w Otwartych Zasobach Edukacyjnych, wykorzystując je w szczególności w procesie wspierania uczniów na ścieżkach tranzycji.
- Podejmuje próby projektowania lekcji / zajęć, w tym materiałów i pomocy dydaktycznych, zgodnie z zasadami UDL.

Realizowane treści szczegółowe:

- Część 1. Geneza Universal Design Learning (UDL) i ramy prawne dostępności w polskim systemie oświaty – 5 min.
- Część 2. Główne i szczegółowe zasady UDL w planowaniu i realizacji procesu nauczania–uczenia się uczniów oraz działań z zakresu doradztwa zawodowego w grupach zróżnicowanych – 15 min.
- Część 3. Materiały oparte na UDL dostępne w Otwartych Zasobach Edukacyjnych i sposoby ich wykorzystania w procesie wspierania uczniów na ścieżkach tranzycji – 25 min.

Metody i formy pracy: treści modułu, filmy i opracowania (hiperłącza); praca indywidualna.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

8.5. Moduł 5. Ścieżki tranzycji, czyli jak pracować z boxem tranzycyjnym

Cele szczegółowe

Uczestnik/uczestniczka:

- Zna elementy „boxu tranzycyjnego” – wirtualnego narzędziownika nauczyciela prowadzącego działania zawodoznawcze adresowane uczniom w procesie tranzycji.
- Wzbogaca swój warsztat pracy w nowe narzędzia edukacyjne do wykorzystania w codziennej pracy z uczniami będącymi w procesie tranzycji.
- Wykorzystuje narzędzia z boxu tranzycyjnego w różnych sytuacjach edukacyjnych, adekwatnie do potrzeb uczniów w klasie zróżnicowanej.

Realizowane treści szczegółowe:

- Część 1. Założenia metodologiczne boxu tranzycyjnego jako zestawu narzędzi pomocniczych dla nauczyciela wspierającego uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami w procesie tranzycji – 10 min.
- Część 2. Gra „Nawiguj z AI”: idea kart z poleceniami /zadaniami do wykonania z wykorzystaniem narzędzi AI (np. ChatGPT, Gemini), instrukcja, cele i efekty, opis przykładowych działań nauczyciela oraz aktywności uczniów – 15 minut.
- Część 3. Gra „Storytelling zawodowy: elementy gry (kostki), instrukcja, cele i efekty, opis przykładowych działań nauczyciela oraz aktywności uczniów – 15 min.
- Część 4. Gra „Zodobywcy kariery” – gra terenowa badająca przestrzeń zawodową dostępną dla każdego: instrukcja, cele i efekty, opis przykładowych działań nauczyciela oraz aktywności uczniów – 15 min.
- Część 5. Gra „Inspiratorium zawodowe”: idea kart z pytaniami /poleceniami dla uczniów, instrukcja, cele i efekty, opis przykładowych działań nauczyciela oraz aktywności uczniów – 15 min.

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

Metody i formy pracy: treści modułu, filmy i opracowania (hiperłącza); praca indywidualna.

9

Warunki ukończenia kursu:

Udział w zajęciach potwierdzony raportem aktywności generowanym z platformy Moodle przez ORE – lektura wszystkich materiałów szkoleniowych, wykonanie aktywności przewidzianych w kursie. Wykonanie testów po każdym module kursu.

10

Wsparcie dla uczestników kursu:

Wsparcie techniczne uczestników zostanie zapewnione przez Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz operatora projektu. W razie pytań merytorycznych lub metodycznych uczestnicy będą mogli zadać pytanie przez email do moderatorów kursu (autorów programu).

Uczestnicy po ukończeniu kursu otrzymają dostęp do materiałów przygotowanych dla nich w ramach projektu – poradnika „Inkubatory tranzycji. Szkoła jako przestrzeń rozwoju zawodowego uczniów. Bank dobrych praktyk” dla nauczycieli każdego etapu edukacyjnego, zawierające QR kody do zasobów dodatkowych oraz przykładowe aktywności dla uczniów, pełne wersje elementów boxu tranzycyjnego.

11

Wykaz narzędzi informatycznych potrzebnych uczestnikom do realizacji kursu:

Uczestnicy realizują kurs na komputerach/laptopach z dostępem do Internetu.

Kontakt:

Wszelkie pytania lub wątpliwości natury technicznej prosimy kierować pod adres email: inkubatory@ore.edu.pl

Projekt realizowany w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, działanie 5.4. Tranzycja na rynek pracy, realizowany w latach 2023–2026.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Za życiem

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI